

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

**SOAP22, Grundläggande psykoterapiutbildning på
psykodynamisk grund, 45 högskolepoäng**
Basic Course in Psychodynamic Psychotherapy, 45 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Socialhögskolans institutionsstyrelse 2021-02-11 att gälla från och med 2021-02-15, vårterminen 2022.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs.

Undervisningsspråk: Svenska
Inslag på engelska förekommer.

Huvudområde

Socialt arbete

Fördjupning

AXX, Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras

Kursens mål

För godkänt resultat på kursen ska studenten

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om centrala teorier och metoder inom området för psykodynamisk psykoterapi
- visa kunskap om och förståelse för olika psykoterapiformer
- visa kunskap om centrala teorier och modeller av psykopatologiska tillstånd utifrån ett psykodynamiskt perspektiv
- visa kunskap om grundläggande forskningsmetodik inom området psykoterapi
- visa kunskap om och kunna redogöra för hantering av ansvarsfrågor i det psykoterapeutiska arbetet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att omsätta sin kunskap om olika psykopatologiska tillstånd i psykoteraeutisk behandling
- visa förmåga att utifrån vedertagna utvärderings- och mätmetoder följa upp den psykoteraeutiska behandlingen
- visa förmåga att följa kunskapsutvecklingen inom psykoteraeutiområdet
- visa fördjupad förmåga till empatisk inlevelse i mötet med klient
- visa förmåga att under handledning genomföra psykodynamisk psykoteraeut
- visa förmåga att tillgodogöra sig handledning på ett konstruktivt sätt
- visa förmåga att integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att granska psykopatologiska tillstånd i förhållande till den psykodynamiska teorin och kritiskt reflektera över olika psykoteraeutiska interventioner
- visa förmåga att tillämpa ett professionellt och etiskt förhållningssätt i relation till patienter/klienter
- visa förmåga att identifiera och reflektera över behovet av egen kompetensutveckling och handledning
- visa förmåga att aktivt och kritiskt reflektera över egna känslor och reaktionsmönster i det psykoteraeutiska arbetet, samt använda handledning i denna självreflektion

Kursens innehåll

Kursen syftar till att den studerande skall förvärva grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i psykoteraeutiskt arbete. Kursen ger den teoretiska delen samt metodkunskap i form av psykoteraeutiskt arbete under handledning.

Kursen syftar till att studenten skall förvärva grundläggande teoretiska och praktiska färdigheter i psykoteraeutiskt arbete. Kursen ger teoretisk bas och metodkunskap för psykoteraeutiskt arbete under handledning. Kursen omfattar fem delkurser som löper delvis parallellt.

Delkurs 1: Teori och metod, 20 högskolepoäng

Delkursen innehåller i huvudsak en genomgång av metoder och centrala teorier inom psykodynamisk psykoteraeut. Under momentet behandlas den psykodynamiska psykoteraeutins teori samt grundläggande begrepp från psykoanalysen. Betydelsen av de teraeutiska ramarna går igenom och betonas. Utvecklingspsykologi, anknytningsteori och affektteori studeras och integreras med den teraeutiska praktiken. Kunskap om psykoteraeut med barn, ungdomar och vuxna fördjupas och jämförs. Den teraeutiska relationen betonas, särskilt gällande överföring och motöverföring, liksom betydelsen av känslomässig genomarbetning. Olika teraeutiska interventioner och ett processperspektiv på psykoteraeut studeras. Även korttidspsykoteraeut presenteras samt integration av psykoteraeutiskt förhållningssätt i socialt arbete.

Delkurs 2: Psykopatologi och psykiatrisk diagnostik samt metoder för bedömning och problemformulering, 10 högskolepoäng

Delkursen innehåller genomgång av centrala teorier och modeller för beskrivning och förklaring av psykopatologi. Delkursen ger kunskap om:

- de bredare kategorierna: psykos, borderline, neuros
- olika varianter av personlighetsmässiga svårigheter
- andra psykopatologiska tillstånd
- anknytningsmönster och brister i förmåga till mentalisering
- det psykoterapeutiska bedömningssamtalet
- modeller för konceptualisering av känslomässiga och relationella svårigheter

Delkurs 3: Vetenskapsteori och behandlingsforskning, 3 högskolepoäng

Delkursen behandlar vetenskapsteori och behandlingsforskningens metoder och resultat. Vetenskapliga artiklar granskas. I undervisningen sker en genomgång av grundläggande begrepp inom vetenskapsteori.

Delkurs 4: Lagstiftning, etik och journalföring, 2 högskolepoäng

Delkursen behandlar lagar och etiska regler som styr klinisk verksamhet, handledning, dokumentationsformer och forskningsarbete.

Delkurs 5: Handlett klientarbete, 10 högskolepoäng

Delkursen omfattar en integrering av teori och metod. Studenten omsätter den kunskap som inhämtas på utbildningens andra kurser i praktisk tillämpning i ett terapeutiskt arbete med vuxna patienter/klienter. Fortlöpande under utbildningen bedriver studenten individuellt terapeutiskt arbete under handledning, huvudsakligen med ett terapiärende under hela utbildningen.Handledning ges i grupper (om 3-4 personer) och omfattar totalt 120 timmar.

Delkursen avslutas med att studenten gör en skriftlig psykoterapisammanfattning utifrån det ärende som studenten haft i handledning. Psykoterapisammanfattningen integrerar teoretisk förståelse med praktiska erfarenheter från psykoterapin och handledningen.

Kursens genomförande

I undervisningen ingår föreläsningar, seminarier och klientarbete under handledning. Studenten uppmuntras till aktivt och självständigt kunskapsinhämtande, kritisk granskning och reflektion. Integrering av de teoretiska momenten med praktisk tillämpning betonas starkt under hela utbildningen.

Det handledda klientarbetet ska genomföras utan avbrott under termin två och tre. Detsamma gäller delkurserna Teori och metod och Psykopatologi och psykiatrisk diagnostik samt metoder för bedömning och problemformulering som läses sammanhängande under termin två och tre. I de fall studieuppehåll måste göras under eller emellan andra och tredje terminen måste studenten återuppta studierna vid delkursens start på termin 2.

Deltagande i seminarier, handledning och klientarbete är obligatoriskt. Frånvaro från enstaka tillfällen kompenseras i samråd med aktuell lärare och kursansvarig.

Kursens examination

För att bli godkänd på hela kursen krävs att samtliga prov och obligatoriska moment är godkända.

Examination på delkurs 1-4 sker genom deltagande i seminarier och fullgörandet av arbetsuppgifter, genom skriftliga och muntliga prov samt genom godkänt aktivt deltagande i handledning.

I samband med kursen erbjuds tre provtillfällen; ordinarie prov, omprov och uppsamlingsprov. Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds minst två ytterligare provtillfällen men i enlighet med då gällande kursplan.

För godkänt på delkurs 5 krävs förutom fullgjord handledning och skriftliga rapporter också fullgjort deltagande i det psykoteraeutiska arbetet med patient/klient. Examinationen sker på grundval av handledarens bedömning i samråd med examinator. Handledningen utvärderas kontinuerligt under handledningens gång. Utvärderingen har fokus både på studentens utveckling som terapeut och på handledningssituationen och relationen med medstudenter och handledare. Studentens förmåga att omsätta den teoretiska kunskapen till praktiskt utförande och studentens förmåga att ta till sig handledning och att fungera i grupp beaktas.

Handledningen är begränsad till två tillfällen, ordinarie handledningstillfälle samt ytterligare ett tillfälle. Har studenten ej erhållit godkänt inom tidsramen för ordinarie handledning erbjuds studenten möjlighet till ytterligare handledning. Antalet handledningstillfällen beslutas i samråd med handledare och examinator utifrån studentens tidigare resultat och uppnådda färdigheter och förmågor.

Om arbetsplats/praktikplats upphör under pågående utbildning är det studentens eget ansvar att finna ny arbetsplats/praktikplats.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd. För slutbetyget Godkänd krävs att kursdeltagaren fullföljer samtliga examinationsuppgifter och uppfyller de mål som anges för kursen.

Vid kursens start informeras studenten om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs särskild behörighet.

För särskild behörighet krävs att den sökande uppfyller samtliga krav nedan:

1. har någon av följande akademiska yrkesexamina: socionomexamen, sjuksköterskeexamen med specialisering i psykiatri, psykologexamen eller läkarexamen eller annan motsvarande klinisk sjukvårdande yrkesexamen om minst 210 hp
2. har minst två års yrkeslivserfarenhet efter examen i det behörighetsgivande yrket som innefattat kontakter med klienter/patienter. Anställningen skall ha omfattat minst 50 procent av en heltidsanställning.
3. Svenska 3 eller Svenska B

Övrigt

Denna kurs kan inte ingå i samma examen som SOAP12 Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk grund, 45hp.

Urval till kursen baseras på den sökandes meriter. En samlad bedömning görs av följande:

1. Pågående yrkeslivserfarenhet med arbetsförhållanden under utbildningstiden där psykoterapeutiska arbetsuppgifter kan ingå (maximalt 10 poäng)

Tjänstgöringsintyg om pågående anställning i det behörighetsgivande yrket samt ett separat intyg från arbetsgivaren, där följande framgår:

- a. att den sökande under utbildningstiden arbetar på minst 25%
- b. arbetsinnehåll om pågående behandlingsarbete och kontinuerliga patient/klientkontakter med myndiga individer
- c. att den sökande under kursen har terapeutiska uppgifter på arbetsplatsen som kan utgöra underlag för meningsfull handledning inom vald inriktning

2. Tidigare yrkeslivserfarenhet efter yrkesexamen där behandlingsarbete och kontinuerliga patient/klientkontakter ingått (maximalt 2 poäng)

Tjänstgöringsintyg på tidigare anställning i det behörighetsgivande yrket. I intyget ska följande framgå: omfattning om minst 50% under minst 3 år som innefattat behandlingsarbete som inkluderat kontinuerliga direkta interaktioner med patienter/klienter.

3. Handledning (maximalt 2 poäng)

Erhållet regelbunden handledning individuellt, 20 - 40 handledningstimmar, eller i grupp, 40 - 80 handledningstimmar ger 1 poäng. Handledningstimmar därutöver ger ytterligare totalt 1 poäng. Handledaren ska, för att handledningen ska godkännas, vara legitimerad psykoterapeut med vidareutbildning i psykoterapihandledning såsom angetts i Universitets- och högskoleämbetets normer 1 när riktlinjer för svensk psykoterapeutlegitimation skapades, eller socionom med en vidareutbildning i grundläggande psykoterapi på högskolenivå om minst 45 hp och en handledarutbildning i psykosocialt arbete på högskolenivå om minst 45 hp. Handledningens frekvens och omfattning samt handledarens kompetens och handledarutbildning enligt ovan ska bekräftas med styrkt intyg.

4. Teoretisk kurs (maximalt 2 poäng)

I denna urvalsgrund kan ett av nedanstående alternativ räknas.

- a. Teoretisk kurs med relevans för psykoterapiområdet om minst 7,5hp på högskolenivå, ger 1 poäng.
- b. Examen på avancerad nivå, ger 2 poäng.

5. Publicering (maximalt 2 poäng)

I denna urvalsgrund kan ett av nedanstående alternativ räknas.

Publicerade vetenskapliga artiklar med relevans för psykoterapiområdet ger meritpoäng enligt följande.

- a. Artikel publicerad i tidskrift som inte granskats vetenskapligt ger 1 poäng.
- b. Artikel som är peer reviewed och publicerad/accepterad i en vetenskaplig tidskrift ger 2 poäng.

Prov/moment för kursen SOAP22, Grundläggande psykoterapiutbildning på
psykodynamisk grund

Gäller från V22

- 2201 Teori och metod 1, 10,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Salsprov
- 2202 Psykopatologi 1, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning
- 2203 Teori och metod 2, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Hemprov
- 2204 Teori och metod 3, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Grupprevisning
- 2205 Vetenskapsteori och behandlingsforskning, 3,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Gruppuppgift
- 2206 Etik, 2,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning
- 2207 Handlett klientarbete, 10,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning och fallbeskrivning
- 2208 Psykopatologi 2, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Hemprov